

Riječ Vladimira Peze, direktora JLZ »Miroslav Krleža«

U programu obilježavanja 40. obljetnice osnutka Jugoslavenskoga leksikografskoga zavoda »Miroslav Krleža«, ovaj znanstveni skup ima izuzetno važno mjesto. Tijekom vremena Zavod je radom gradio svoje mjesto i ulogu u društvu, a posebno u razvoju kulture i znanosti. Zato s velikim interesom očekujemo vaša izlaganja o tome radu i priloge o toj temi: SUVREMENA ZNANOST I ENCIKLOPEDIJE. Svaki vaš opći ili pojedinačni kritički prikaz u ovom području dobro će nam doći za redefiniranje Zavodskog programa. Do kraja stoljeća Zavod će svoj rad i bolju organizaciju u izradbi enciklopedija crpiti iz svoga pedesetogodišnjeg iskustva, prilagođavati suvremenim znanstvenim i tehnološkim rješenjima i davati odgovore na društvene zahtjeve, definirane znanstvene i kulturne potrebe i državne narudžbe. Na taj način treba promatrati programsku sposobnost Zavoda da spreman dočeka XXI. stoljeće. Autonomija i odgovornost za naš rad pretpostavlja se i podvrgnuta je samo znanstvenoj, stručnoj i javnoj kritici.

Dajući Zavodu dugotrajnu obvezu sakupljanja, obrade i objavljivanja rezultata znanstvenog, kulturnog i općecivilizacijskog praćenja i prikazivanja svih događaja i личности — Republika Hrvatska će, nadamo se, uskoro definirati status Zavoda kao ustanove od javnog, tj. općega i nacionalnog interesa.

To bi produbilo i proširilo njegovo djelovanje, za trajne i neprolazne vrijednosti, osiguralo stabilnost i perspektivu širega rada i djelovanja, u Hrvatskoj u prvom redu, a kako je rezultat znanstvenoga, kulturnoga i enciklopedijskoga rada univerzalan, onda Zavod nije i ne može biti teritorijalno, a ni drugačije ograničen.

Iskustvo što ga je Zavod stekao u oživotvorenju svoga programa i rada je dragocjenost za još plodotvornije djelovanje u demokratskim uvjetima političkoga pluralizma. Dakako, preispitivanje i analiziranje projekata, posebno Enciklopedije Jugoslavije, predstavlja za Zavod dodatnu obvezu i dužnost da pred javnost izide s argumentima o budućem radu.

Novim edicijama i dopunjenim projektima, tematski suženim, uz elektroničku obradu, pripremu i izvedbu, ambiciozno ćemo zakoračiti u XXI. stoljeće, osposobljeni za dominantna tri *i*: informativnost, individualnost i internacionalnost. Već se sada Zavod svojom djelatnošću ubraja među rijetke i snažne evropske ustanove u ovom području, ali je opterećen našim neprevladanim uređenjem, ograničenim materijalnim mogućnostima i nestimulativnim uvjetima za još širi znanstveni i stručni rad. Uz povoljnije opće i financijske uvjete te stručnu popunjenost početak će uskoro pripreme i za

izradu Hrvatske enciklopedije kao neophodne edicije sa svim potrebnim sadržajima i sastavnim dijelovima što ih Zavod može na osnovi postojeće dokumentacije i obrade kvalificirano izvesti.